

Haber-Yorum

Özbekistan Neden Çin Yapımı J-10CE Savaş Uçaklarını Satın Aldı?

Haber:

Çin yapımı çok amaçlı J-10CE savaş uçaklarının Özbekistan Hava Kuvvetleri saflarına katıldığı ortaya çıkarıldı; zira 28 Ağustos'ta bağımsızlığın 35. yıldönümü vesilesiyle bir televizyon programında ilk kez gösterildi. 30 Ağustos'ta Savunma Bakanlığı, bu savaş uçaklarını gösteren bir video klip yayınladı. Şu ana kadar en az 6 uçak alenen ortaya çıkarılırken; bazı haberlerde ise 24 uçaktan oluşan bir siparişten söz edilmekte ancak bu rakam, Taşkent ve Pekin tarafından resmi olarak teyit edilmedi.

Yorum:

Bu olayı yalnızca Özbek ordusunun modernizasyonu olarak yorumlamak, meselenin siyasi özünü göz ardı etmek anlamına gelir.

Birincisi: Özbek Hava Kuvvetleri uzun yıllar boyunca MiG-29, Su-27, Su-24 ve Su-25 gibi Sovyet döneminden kalma savaş uçaklarına güvenmiştir. Bu da yedek parça, bakım, teknik destek ve uzmanların eğitimi alanlarında Rusya'ya şiddetli bir bağımlılık olduğu anlamına gelmektedir. Rusya, bu imkânları zaman zaman siyasi baskı aracı olarak da kullanmaktadır. Bu nedenle Taşkent'in Çin uçağını tercih etmesi, sadece yeni bir silah satın almaktan ibaret değildir; aynı zamanda askeri-teknik bağımlılığın kaynağında bir değişiklik olduğu anlamına gelmekte olup bu da Orta Asya'da on yıllardır süren Rus askeri-teknolojik üstünlüğe yönelik ciddi bir darbenin başlangıcını temsil etmektedir.

İkincisi: Son yıllarda Çin'in Özbekistan'daki varlığı ticaret, yatırım, enerji ve ulaştırma alanlarıyla sınırlı kalmıştı. Şimdi askeri savunma alanına da nüfuz etmektedir. J-10CE, gelişmiş radarlar, havadan havaya füzeler ve elektronik harp yetenekleriyle donatılabilen modern, çok amaçlı bir savaş uçağıdır. Bu nedenle bunun Özbekistan'da ortaya çıkması, Çin'in Orta Asya'daki stratejik nüfuzunun derinleştiğinin göstergelerinden biri olarak kabul edilmektedir. Kayda değerdir ki Bangladeş de aynı uçağı satın almak için müzakerelere başlamış olup, iki ülkenin jeopolitik koşulları farklı olsa da aynı uçağın tercih edilmesi, neden özellikle J-10CE sorusunu güçlendirmektedir? Bu durum sadece uçağın fiyatının ucuz olmasıyla açıklanamaz.

Üçüncüsü: Özbekistan Dışişleri Bakanlığı, politikalarında, "çok yönlülük" mefhumunu kullanmaktadır. Ancak asıl soru şudur: Özbekistan askeri kapasitesini bağımsız bir şekilde mi inşa ediyor, yoksa Rusya'ya olan bağımlılıktan çıkıp Çin'e bağımlı hale gelmeyi tamamen bağımsız stratejik bir politika olarak mı görüyor? Burada mesele, uçağın satın alındığı tarafla sınırlı değildir; aksine mesele, silahlandırma, yedek parçalar, yazılımlar, eğitim ve

rehberlik, bakım ve geliştirme konularında satıcı tarafa bağımlılık durumuna kadar uzanmaktadır.

İşte en tehlikeli nokta da burada yatmaktadır: Bu uçaklar kimi koruyacak? Kesinlikle Özbekistan'ın güçlü bir savunma kapasitesine sahip olması ve hava sahasını koruma gücü olması gerekir. Ancak uçağın yeni olması, onun otomatik olarak doğru yolda kullanılacağı anlamına gelmez. Peki onu kim yönetecek? Hangi siyasi amaç için kullanılacak? Ve hangi düşmana karşı yöneltilecek? Bu soruların şu ana kadar hâlâ cevapları yok. Ancak yarın -Allah korusun- düşmanı bir kenara bırakıp silahların Müslüman kardeşlerimize yöneltilmesine asla izin verilmemelidir!

Eğer silah, Müslümanları ve ülkelerini korumaya hizmet ediyorsa ve gerçek düşmana doğru yöneltiliyorsa, bu hayırlı bir şeydir. Ama yok Müslümanlara karşı, sömürgeci çıkarları korumak için ya da dış güçlerin siyasi amaçlarını gerçekleştirmek için kullanılırsa, o zaman ne kadar modern olursa olsun, bu teknolojinin olmaması, olmasından daha hayırlıdır! Nitekim Allahu Teala şöyle buyurmuştur: **“Zulmedenlere meyletmeyin; sonra size ateş dokunur (cehennemde yanarsınız).”** [Hud 113]

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan
İslam Ebu Halil - Özbekistan